

Андреевден - празник на зърното

Автор(и): Растителна защита

Дата: 30.11.2020

Българският народ отбелязва Андреевден (30 ноември) като празник на семето (зърното). Този ден се свързва с разбирането, че светлината в денонощието започва да расте – наедрява, затова някъде се нарича Едреевден, а слънцето да помръдва "както пиле в яйце". Така всеки ден по малко денят се увеличава колкото с просено зърно. Надеждата за светлина внася оптимизъм за плодородието на предстоящата селскостопанска година.

В Народния календар Андреевден е познат под различни имена (Андрѐювден, Андрѐя, Ендрѐн, Едрѐй, Ъдрѐй, Дрѐйовден, Едрѐвдън, Мѐчкинден) за различните краища на България.

Вярва се, че от този ден денят започва да расте („наедрява“) колкото едно просено (царевично, грахово и др.) зърно, с което е свързана обредната практика в навечерието на този празник да се варят в ново гърне различни зърна – жито, грах, царевица, боб, леща, грах, просо и ечемик, за да наедряват. И както бързо наедряват те, тъй и булките ще пълнеят с новите си рожби.

От това вариво на сутринта всеки от домочадието хвърля по малко в комина, като пожелава „високи“ (добри) посеви, а останалото се изяжда. От него се дава и на домашните животни и кокошките. Вярва се още, че светецът прогонва зимата и дългите нощи.

Според народното вярване Андреевден се нарича още и Мечкинден. Легендата разказва, че Свети Андрей единствен от апостолите нямал празник, та възседнал една мечка и отишъл при Бога. Господ му казал "Който тебе не празнува, да го язди твоя кон". Затова на 30 ноември в определени региони на България варят царевица и я прехвърлят през комина, като викат: "На ти, мечко, варен кукуруз, да не ядеш суровия и да не ядеш стоката и човеците".

Честит имен ден на Андрей, Андриян, Андрея, Храбър, Храбрин, Силен, Дешка и Първан!